

Ed.

75. Frumvarp til laga

[69. mál]

um löndun á loðnu til bræðslu.

(Lagt fyrir Alþingi á 94. löggjafarþingi, 1973.)

1. gr.

Síldar- og fiskimjölsverksmiðjum, er taka við loðnu af fiskiskipum til bræðslu, skal skylt að taka við aflanum í þeirri röð, sem fiskiskip koma í löndunarhöfn, sbr. þó 2. gr.

2. gr.

Skipulagning og tilhögun á löndun á loðnu til bræðslu skal vera í höndum þriggja manna og jafnmargra til vara, eins samkvæmt tilnefningu samtaka fiskseljenda, eins samkvæmt tilnefningu Félags íslenskra fiskimjölsframleiðenda og eins án tilnefningar, sem jafnframt er formaður nefndarinnar. Skulu þeir skipaðir af ráðherra til þriggja ára í senn. Verði ekki samkomulag meðal samtaka fiskseljenda um tilnefningu í nefndina, skipar ráðherra þann mann án tilnefningar. Nefnd þessi skal afla upplýsinga um móttökugetu síldar- og fiskimjölsverksmiðja og ákveða, hvenær löndun skuli hefjast eða hætta hjá einstökum verksmiðjum.

Nefndin skal veita fiskiskipum upplýsingar um móttökugetu einstakra verksmiðja um fjarskiptastöð. Skipstjóri hvers skips, skal tilkynna nefndinni við brottför af veiðisvæði, um aflamagn, veiðisvæði og löndunarhöfn. Vanræki skipstjóri að gefa framangreindar upplýsingar, getur viðkomandi skip glatað þeirri löndunarröð, sem það annars hefði haft, auk þess sem nefndin getur beitt viðurlögum samkvæmt 5. gr. Ef ekki er hægt að ákveða löndunarhöfn við brottför af veiðisvæði, skal nefndinni tilkynnt um löndunarhöfnina, um leið og hún hefur verið ákveðin, en samt sem áður, skal nefndinni ávallt tilkynnt um aflamagn og veiðisvæði viðkomandi skips, um leið og haldið er af veiðisvæði. Fiskiskipi er óheimilt að leita löndunar hjá verksmiðju, þar sem nefndin hefur stöðvað löndun.

3. gr.

Loðnunefnd skal fara með stjórn loðnuflutningasjóðs, sem stofnaður var á loðnuvertíð 1973. Verðlagsráð sjávarútvegsins ákveður, hve mikið skal greiða í loðnuflutningasjóð, að fengnum tillögum Loðnunefndar.

Ákvörðun um greiðslu til loðnuflutningasjóðs skal tekin um leið og verðlagning loðnu fer fram, hverju sinni.

Loðnunefnd annast innheimtu loðnuflutningasjóðsgjalds og reikningshald sjóðsins.

Greiða skal úr loðnuflutningasjóði styrki til flutninga á loðnu samkvæmt reglum, er Loðnunefnd setur. Nefndin annast greiðslu flutningastyrkja.

Reynist inneign vera fyrir hendi í loðnuflutningasjóði, að lokinni loðnuvertíð hverju sinni, skal hún geymd á sérstökum reikningi til næsta árs.

4. gr.

Sjávarútvegsráðuneytið getur sett nánari reglur um framkvæmd þessara laga að fengnum tillögum Loðnunefndar og álitum samtaka sjómanna, útvegsmanna og Félags íslenskra fiskmjölsframleiðenda.

Kostnaður af framkvæmd laganna greiðist af fiskkaupendum og fiskseljendum eftir reglum, er ráðuneytið setur. Heimilt skal að ákveða, að greidd skuli ákveðin fjárhæð af hverri hráefnissmálest frá seljendum og jafnhá fjárhæð frá kaupendum, til að standa undir kostnaði við framkvæmd laganna. Kaupendur skulu standa skil á greiðslum þessum og hefur nefndin á hendi innheimtu og reikningshald með gjaldi þessu. Verði í árslok afgangur af gjaldi, sem innheimtist með þessum hætti skal hann geymast til næsta árs.

5. gr.

Gerist stjórnendur verksmiðja brotlegir við 1. eða 2. gr. þessara laga eða reglur settar samkvæmt þeim, skal nefndinni heimilt að stöðva löndun í einstakar verksmiðjur fyrirvaralaust í allt að þrjú sólarhringa, þó móttökuskilyrði séu fyrir hendi. Ef um ítrekuð brot er að ræða, skal nefndinni heimilt að stöðva löndun í viðkomandi verksmiðjur í allt að sjö sólarhringa.

Gerist skipstjóri brotlegur við 1. og 2. gr. þessara laga eða reglur settar samkvæmt þeim, skal nefndinni heimilt að setja löndunarband á viðkomandi skip í allt að þrjú sólarhringa og jafnframt að svipta skipið áunnum flutningastyrki fyrir viðkomandi veiðiferð. Ef um ítrekuð brot er að ræða, skal nefndinni heimilt að setja löndunarband á viðkomandi skip í allt að sjö sólarhringa og jafnframt að svipta skipið áunnum flutningastyrki fyrir viðkomandi veiðiferð.

Ef nauðsyn krefur, getur Loðnunefnd látið lögreglu framfylgja ákvörðunum nefndarinnar samkvæmt 1. og 2. mgr. þessarar greinar.

Hver sá, er sekur gerist um brot á lögum þessum eða reglum settum samkvæmt þeim, skal sæta sektum og renna sektir í ríkissjóð.

Um mál út af brotum á lögum þessum eða reglum settum samkvæmt þeim, skal fara að hætti opinberra mála.

6. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1974.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Hinn 27. júní s.l. skipaði sjávarútvegsráðuneytið undirritaða í nefnd til að endurskoða nógildandi lög um skipulag á löndun á loðnu til bræðslu og semja drög að frumvarpi til laga um það efni.

Við endurskoðun laganna hefur nefndin einkum stuðst við þá reynslu, sem fékkst á síðustu loðnuvertíð og í frumvarpsdrögum er reynt að gera einstakar greinar nógildandi laga skýrari og ákveðnari, en að öðru leyti er gert ráð fyrir, að fyrirkomulag á löndun á loðnu til bræðslu verði með svipuðu sniði og á síðustu loðnuvertíð.

Nefndin hefur leitað umsagnar Félags íslenskra fiskimjölsframleiðenda, Landsambands íslenskra útvegsmanna, Farmanna- og fiskimannasambands Íslands og Sjómannasambands Íslands, svo og Gauks Jörundssonar, prófessors, og breytt drögum sínum til samræmis við framkomnar tillögur. Fylgja þau nefndarálitum þessu þannig

breytt, og það er tillaga nefndarinnar til ráðuneytisins, að það beiti sér fyrir því, að frumvarpið í þessari mynd verði lagt fyrir Alþingi, á þessu hausti, þannig að það geti orðið að lögum um n. k. áramót.

Flestir eru sammála um, að setning laga um skipulag á löndun á loðnu til bræðslu og síðar setning laga um loðnuflutningasjóð hafi tvímælalaust reynst til mikilla bóta og beri að halda þessari starfsemi áfram.

Núgildandi lög um skipulag á löndun á loðnu til bræðslu voru sett til eins árs með það fyrir augum, að þau yrðu endurskoðuð að lokinni loðnuvertíð með tilliti til þeirrar reynslu, sem þar fengist.

Það kom fljótlega í ljós, að breyta þyrfti núgildandi lögum nokkuð, áður en sett yrðu lög til frambúðar um skipulag á löndun á loðnu til bræðslu og þá einkum að gera einstakar greinar skýrari og ákveðnari, en þær eru nú.

Verður hér getið helstu tillagna nefndarinnar um breytingar á núgildandi lögum:

Lagt er til, að 2. mgr. 2. gr. laganna verði felld niður, en hún er svo hljóðandi:

„Eigi er heimilt að stöðva löndun í verksmiðju meðan móttökuskilyrði eru fyrir hendi“.

Skipstjórar hafa eindregið lagt til, að Loðnunefnd fái heimild til að stöðva löndun í verksmiðjur á ákveðnum svæðum í stuttan tíma, bæði til að koma fleiri verksmiðjum fyrr í gagnið og eins til að reyna að fyrirbyggja löndunaröngþveiti síðar meir.

Þá eru í 2. gr. frumvarpsdraganna sett skýrari ákvæði um tilkynningarskyldu skipstjóra til nefndarinnar, en nokkrir erfiðleikar sköpuðust á síðustu loðnuvertíð vegna ófullnægjandi ákvæða um þetta efni.

Í 5. gr. frumvarpsdraganna eru sett ítarleg ákvæði um refsingu fyrir einstök skip og verksmiðjur, sem gerast brotleg við lögín eða reglur settar samkvæmt þeim.

Að öðru leyti skýra frumvarpsdrögin sig sjálf.

Reykjavík, 15. október 1973.

Gylfi Þórðarson

Andrés Finnbogason

Jónas Jónsson

Jóhannes Stefánsson

Loftur Júlíusson